

POROČILO s
posvetovanja z mladimi v fazi izdelave analize stanja in vizije prostorskega
razvoja občine

11. marec 2023, Hiša mladih Ajdovščina

Namen dogodka:

Za ciljno skupino mladih je bilo v sodelovanju z Mladinskim svetom Ajdovščina organizirano posvetovanje o njihovem videnju izzivov v prostoru, o potrebah mladih, povezanih s prostorom, in o njihovem videnju prihodnjega razvoja občine.

Ker Mladinski svet Ajdovščina skupaj z mladimi v letu 2023 pripravlja Strategijo za mlade, katere področja se v veliki meri prepletajo s prostorskimi izzivi, je bilo posvetovanje pridruženo delavnici v okviru priprave Strategije za mlade.

Udeležba je bila številčno razmeroma skromna, vendar pa je bila razprava s 6 mladimi vsebinsko bogata, njihovi prispevki pa kakovostni in produktivni.

Potek:

Po kratki predstavitvi organizacij in procesa priprave Strategije za mlade s strani predsednika Sveta mladih Ajdovščina **Lana Žvanuta** ter **Ane Rustja**, je **Maja Šinogoj**, Locus d.o.o. (vodja izdelave SDOPN1) prisotne seznanila s postopkom priprave sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta ter prepletenostjo vsebin Strategije za mlade s prostorskimi vsebinami (strategijo bo treba umestiti v prostor). Poudarila je tudi pomen in možnosti sodelovanja javnosti - še posebno mladih - v tem postopku.

Sledila je razprava udeležencev po temah iz Strategije, da bi zbrali nova mnenja, ideje in predloge rešitev. **Maja Šinogoj** se je v razpravo vključevala z vprašanji, povezanimi s prostorom. Ko je bilo to potrebno, sta s pojasnili sodelovali tudi **Irena Raspor**, Občina Ajdovščina in **Milena Škrl Marega**, zadolžena za vključevanje javnosti v SDOPN1.

V nadaljevanju so navedeni mnenja in predlogi udeležencev, grupirani po vsebinskih temah:

MLADI IN PROSTI ČAS:

Hiša mladih (HM): oddaljenost HM je problem zaradi zmanjšane (hitre) dostopnosti, po drugi strani pa je njena odmaknjenost prednost.

HM sameva, ni mladinske sobe, ni ustreznih dejavnosti, bar ne obratuje, ni spodbud za razvoj novih dejavnosti. HM ne omogoča soustvarjanja prostora, pravila uporabe so zelo stroga («ne smeš zabiti žeblja v zid»).

Neprehodnost do parka; ne-vključenost zunanjega prostora.

Prostore v HM bi bilo potrebno prilagoditi novim potrebam.

Ves kompleks okoli HM bi moral ostati za mlade, tudi tunela, ki naj bi bila namenjena lokostrelcem – lahko bi bila več-namenska.

Potrebovali bi »podružnico« Hiše mladih v centru mesta – kjer bi lahko mladi preživljali krajša prosta časovna obdobja, napr. čakanje na avtobus, itd. Tam bi MC lahko bolj učinkovito vzpostavljala nove stike z mladimi. Prav tako bi lahko tam razvijali medgeneracijske stike in podobne dejavnosti (napr. različne delavnice, itd), ki jih sedaj primanjkuje. S programom različnih družbenih skupin bi lahko oživili Lavričev trg (mladina, otroci, starejši, tematske skupine...).

Potrebna bi bila velika dvorana za koncerte – lahko obstoječa (ni nujna novogradnja), lahko športna. Možni prostori za mlade (predvsem za alternativno sceno): Baza, Vojašnica Šturje, bivši Nanos, tuneli – večnamenski.

STANOVANJA ZA MLADE

Največji problem so cene stanovanj in hiš, prav tako njihovo pomanjkanje (veliko mladih zaradi tega živi pri starših). Primernih stanovanj za mlade NI, pač pa se gradijo vile in luksuzna stanovanja. Potrebna je ustrezna stanovanjska politika, subvencije, stimulacije za prenove starih hiš (tudi te so zelo drage), itd.

V skupni hiši dveh generacij mladi raje ne bi živeli. Če pa že, bi morali biti stanovanji ločeni po vertikalni, ne po nadstropjih. Predimenzionirani stavbni fond je skoraj že pokoriščen.

Tudi prenove starih hiš/stanovanj so dobrodošle – mladi si želimo »na svoje« in bi sprejeli katero koli rešitev.

Mladi se sprašujemo, kaj je z načrti za »hiše za 50.000 Eur«. (Irena Raspor je v tej zvezi pojasnila poteze občine.)

Pri nakupu stanovanj bi morali imeti domačini prednost pred tistimi, ki se v Občini Ajdovščina zaposlujejo in so iz drugih občin, ali pa so dovolj premožni.

Gospodarski razvoj Ajdovščine povzroča dvige cen stanovanj in zemljišč, kar mladim onemogoča normalno bivanje.

MOBILNOST

Dostopnost z javnim prevozom je slaba (razen šolskih prevozov), zato se večina občanov vozi z avtomobili; slabe so nekatere ceste, prometna gneča ob konicah; slaba povezava z drugimi kraji. Urediti bi bilo treba mestni avtobus – tudi za povezave s soslednjimi kraji.

Obstoječi avtobusni vozni red ne omogoča pravočasnega prihoda v Ljubljano do začetka službe. Prav tako je avtobus, ki vozi študente v Ljubljano ali Novo Gorico v Ajdovščini pogosto tako zaseden, da nanj ni mogoče priti.

Vlak bi močno izboljšal mobilnost občanov.

Za hojo in kolesarjenje so v mestu ustrezni pogoji, razen v historičnem jedru (ozko); kolesarska pot Planina.

Nekatere ceste so slabo urejene, na primer Lavričeva ulica ni ustrezno urejena za pešce.

ZAPOSLOVANJE

Zaposlitvenih možnosti je dovolj (kdor išče, najde).

Veliko zaposlenih se v Ajdovščino pripelje iz drugih krajev.

»Prevelik razcvet« industrije; razvoj industrije bi lahko omejili in razvijali še druga področja, vključno s kmetijstvom in turizmom.

IZOBRAŽEVANJE in KULTURA

Mladi želimo dostopnost do novih smeri izobraževanja - npr. bolj tehničnih programov, medgeneracijskega prenosa znanja in veščin, programov za življenje, itd. (Podrobneje bo opredeljeno v Strategiji za mlade.)

Kultura v Ajdovščini »spi«. Želja po kulturnem domu.

Predlagamo več kulturnih vsebin na Lavričevem trgu (npr. bivši Nanos kot galerija, kulturni prostor, kjer je lahko tudi mladinska soba).

IDENTITETA in ROBOVI MESTA

Industrijski kompleksi rušijo podobo mesta. Sprašujemo se, kje je meja novim tovrstnim gradnjam? Kmetijska zemljišča se zelo hitro spreminjajo v pozidave, kar ni trajnostno.

NE širitve mesta – najprej je treba izkoristiti vse prostore in objekte znotraj sedanjih meja. Uporabiti in izrabiti je treba vse obstoječe možnosti.

Ko in če bi bila širitev mesta res nujna, naj se mesto širi proti vzhodu in zahodu (letališče, Žapuže), in do avtoceste. Ne pa čez avtocesto.

V Ajdovščini je lepo živeti; »Raje bi živela v Ajdovščini in delala v drugem mestu, kot pa obratno.«

Mladi ne želimo, da Ajdovščina postane »zaposlitveno središče za regijo« - z vsemi posledicami, ki jih to prinaša.

POUDARKI V PROSTORU (Landmark):

Izvir Hublja, Čaven, silosi, vinogradi in polja, Hiša mladih, Pale, Šturje, Castra, obzidje, Vipavski križ, Kovk, Dvorana 1. slovenske vlade, stari mlin, Lavričev trg, Lavričeva knjižnica.

ASOCIACIJE MLADI – WAJDUŠNA:

Izvir Hublja, Hiša mladih, Wajduški trg, burja, Fructal, Pipistrel, zelena, Pale, mladinske organizacije, potenciali, Vipavska dolina, organizacija v manjše sub kulturne skupinice.

Na zaključku srečanja se je **Maja Šinigoj** zahvalila udeležencem in jih povabila tudi na delavnice za javnost, ki bodo potekale v aprilu.

Poleg tega je izrazila interes za smiselno so-uporabo rezultatov/spoznanj iz ankete, s katero Mladinski svet zbira mnenja in predloge mladih za Strategijo. Priprava Strategije bo zaključena do konca leta, v veljavo bo stopila v začetku 2024.

Pripravili:

Milena Škrl Marega in Maja Šinigoj

Marec 2023